

U S T A W A

z dnia

o postępowaniu dyscyplinarnym wobec osób wykonujących niektóre zawody prawnicze¹⁾

Rozdział I

Przepisy ogólne

Art. 1. 1. Ustawa określa zasady, tryb postępowania dyscyplinarnego oraz wykonania kar dyscyplinarnych wobec osób wykonujących niektóre zawody prawnicze.

2. Według przepisów ustawy toczy się postępowanie dyscyplinarne wobec:

- 1) sędziów i asesorów sądów powszechnych;
- 2) prokuratorów i asesorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury;
- 3) sędziów sądów powszechnych i prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w stanie spoczynku;
- 1) adwokatów i aplikantów adwokackich;
- 2) radców prawnych i aplikantów radcowskich;
- 3) komorników sądowych, asesorów i aplikantów komorniczych;
- 4) notariuszy, asesorów i aplikantów notarialnych.

Art. 2. 1. Podstawy odpowiedzialności dyscyplinarnej i kary dyscyplinarne wymierzone wobec osób, o których mowa w art. 1 ust. 2, określają przepisy ustaw regulujących pełnienie danej służby lub wykonywanie danego zawodu.

2. Odpowiedzialność dyscyplinarna nie wyłącza odpowiedzialności przewidzianej odrębnymi przepisami.

Art. 3. 1. Przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego następuje z upływem trzech lat od chwili czynu.

2. W zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej za wykroczenie, przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego następuje jednocześnie z przedawnieniem przewidzianym dla wykroczeń.

3. Jeżeli przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.²⁾).

Rozdział II

Sądy dyscyplinarne

Art. 4. Sądami właściwymi do orzekania w sprawach dyscyplinarnych osób, o których mowa w art. 1 ust. 2, są:

- 1) w pierwszej instancji – sądy apelacyjne;
- 2) w drugiej instancji – Sąd Najwyższy.

Art. 5. 1. Do rozpoznawania spraw dyscyplinarnych w pierwszej instancji w sądzie apelacyjnym tworzy się wydział dyscyplinarny (sąd dyscyplinarny).

2. Do rozpoznawania spraw dyscyplinarnych w pierwszej instancji właściwym miejscowo sądem dyscyplinarnym jest dla:

- 1) sędziów i asesorów sądów powszechnych, prokuratorów i asesorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz sędziów sądów powszechnych

i prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury w stanie spoczynku – sąd dyscyplinarny właściwy ze względu na miejsce pełnienia służby;

2) adwokatów i aplikantów adwokackich, radców prawnych i aplikantów radcowskich, notariuszy, asesorów i aplikantów notarialnych oraz komorników sądowych, asesorów i aplikantów komorniczych – sąd dyscyplinarny, w którego obszarze właściwości ma siedzibę okręgowa rada adwokacka, okręgowa izba radców prawnych, rada izby notarialnej albo rada izby komorniczej, której jest on członkiem.

3. Do rozpoznawania spraw dyscyplinarnych w pierwszej instancji sędziów sądów apelacyjnych i okręgowych jest właściwy sąd dyscyplinarny wyznaczony, na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, przez Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, inny niż sąd, w okręgu którego pełni służbę sędzia objęty postępowaniem.

Art. 6. 1. Sąd dyscyplinarny orzeka w składzie trzech sędziów.

2. Do orzekania w sądzie dyscyplinarnym są uprawnieni sędziowie danego sądu, z wyjątkiem prezesa i wiceprezesa sądu.

Art. 7. 1. Przewodniczącego składu orzekającego sądu dyscyplinarnego wyznacza się w kolejności według wpływu sprawy oraz jawnej dla stron listy sędziów danego sądu, orzekających w sprawach karnych, ułożonej w porządku alfabetycznym.

2. Pozostałych członków składu orzekającego wyznacza się w kolejności według wpływu sprawy oraz jawnej dla stron listy sędziów danego sądu, ułożonej w porządku alfabetycznym.

3. Odstępstwo od kolejności, o której mowa w ust. 1 i 2, jest dopuszczalne tylko w formie pominięcia sędziego z powodu choroby lub innej ważnej przeszkody, co należy zaznaczyć w zarządzeniu o wyznaczeniu rozprawy.

Art. 8. 1. Sądy dyscyplinarne rozpoznają także inne sprawy osób, o których mowa w art. 1, przekazane do ich właściwości na mocy przepisów ustaw regulujących pełnienie danej służby lub wykonywanie danego zawodu.

2. Do rozpoznawania spraw, o których mowa w ust. 1, stosuje się przepisy ustawy, chyba że przepisy ustaw, regulujących pełnienie danej służby lub wykonywanie danego zawodu, stanowią inaczej.

Rozdział III

Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy

Art. 9. 1. Oskarżycielami w postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym są Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy. Przed sądem dyscyplinarnym Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy są stroną.

2. Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy prowadzą czynności sprawdzające i postępowanie wyjaśniające.

3. Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy w zakresie wykonywania swoich zadań są niezależni, z zastrzeżeniem art. 13.

Art. 10. 1. Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców powołuje Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego na sześcioletnią kadencję spośród prokuratorów Prokuratury Krajowej lub prokuratury apelacyjnej, za ich zgodą, na wniosek Prokuratora Generalnego, po zasięgnięciu opinii Krajowej Rady Sądownictwa, Rady Prokuratorów przy Prokuratorze Generalnym, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Radców Prawnych, Krajowej Rady Notarialnej oraz Krajowej Rady Komorniczej. Jeżeli opinie nie zostaną wydane w terminie miesiąca od przedstawienia kandydatury, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego może powołać Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców bez opinii.

2. Powołując zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego wyznacza sąd dyscyplinarny, przy którym będzie on wykonywał swoje zadania.

3. W przypadku powołania do pełnienia funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego albo zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, Prokurator Generalny deleguje prokuratora do pełnienia tych obowiązków na zasadach określonych w przepisach o prokuraturze. Delegowanie ustaje z dniem odwołania z pełnionej funkcji.

4. Funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego lub zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego nie można łączyć z pełnieniem innych funkcji w prokuraturze. Bezpośrednio po zakończeniu kadencji nie można ponownie być powołanym do pełnienia tej funkcji.

5. Po upływie kadencji Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy pełnią swoje obowiązki do czasu powołania Rzecznika Dyscyplinarnego i zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego kolejnej kadencji, nie dłużej jednak niż przez trzy miesiące.

Art. 11. 1. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, na wniosek Prokuratora Generalnego, odwołuje Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcę przed upływem kadencji, jeżeli:

- 1) zrzekł się stanowiska prokuratora lub funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego;
- 2) utracił kwalifikacje do zajmowanego stanowiska prokuratora;
- 3) stan zdrowia uniemożliwia mu lub znacznie utrudnia wykonywanie obowiązków;
- 4) przechodzi w stan spoczynku.

2. Pierwszy Prezes Sądu Najwyższego, po zasięgnięciu opinii lub na wniosek Krajowej Rady Sądownictwa, Prokuratora Generalnego, Naczelnej Rady Adwokackiej, Krajowej Rady Radców Prawnych, Krajowej Rady Notarialnej oraz Krajowej Rady Komorniczej, może odwołać Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcę przed upływem kadencji, jeżeli:

- 1) nie wywiązuje się z powierzonych zadań;

- 2) zachodzą przesłanki do zawieszenia w czynnościach służbowych prokuratora.

Art. 12. 1. Rzecznik Dyscyplinarny wykonuje swoje zadania przy Ministrze Sprawiedliwości – Prokuratorze Generalnym. Minister Sprawiedliwości – Prokurator Generalny zapewnia warunki działania Rzecznikowi Dyscyplinarnemu.

2. Zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wykonują swoje zadania przy sądach dyscyplinarnych pierwszej instancji. Prezesi sądów apelacyjnych zapewniają warunki działania zastępcom Rzecznika Dyscyplinarnego.

3. Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy, jeżeli przemawia za tym liczba prowadzonych postępowań dyscyplinarnych, mogą wykonywać swoje zadania przy pomocy prokuratorów delegowanych do wykonywania czynności w postępowaniach dyscyplinarnych przez Prokuratora Generalnego, na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, na zasadach określonych w przepisach o prokuraturze.

4. Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy mogą powierzyć prokuratorom, o których mowa w ust. 3, przeprowadzenie czynności w postępowaniu dyscyplinarnym, z wyjątkiem czynności wymagających wydania postanowienia. Do prokuratorów tych, w zakresie powierzonych czynności w postępowaniach dyscyplinarnych, przepis art. 9 ust. 3 stosuje się.

Art. 13. 1. Rzecznik Dyscyplinarny sprawuje nadzór nad działalnością zastępców Rzecznika Dyscyplinarnego oraz prokuratorów delegowanych do wykonywania czynności dyscyplinarnych przez:

- 1) ocenę sprawności prowadzonych postępowań lub czynności dyscyplinarnych;
- 2) wgląd w prowadzone czynności dyscyplinarne;
- 3) uchylanie zarządzeń niezgodnych z prawem oraz naruszających sprawność postępowań lub z innych powodów niecelowych;
- 4) żądanie na piśmie wyjaśnień lub usunięcia skutków stwierdzonych uchybień;

5) zatwierdzanie postanowień o umorzeniu postępowania wyjaśniającego.

2. Rzecznik Dyscyplinarny jest uprawniony do przejęcia sprawy prowadzonej przez swojego zastępcę.

3. Odmawiając zatwierdzenia postanowienia o umorzeniu postępowania wyjaśniającego Rzecznik Dyscyplinarny wskazuje powody, a w miarę potrzeby także okoliczności, które należy wyjaśnić, lub czynności, które należy przeprowadzić. Wskazania te są dla zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego wiążące.

4. W razie przeszkód w pełnieniu obowiązków przez Rzecznika Dyscyplinarnego, jego obowiązki przejmuje najstarszy służbą zastępca Rzecznika Dyscyplinarnego, do czasu ustania przeszkody.

5. W razie niemożności prowadzenia sprawy przez właściwego zastępcę Rzecznika Dyscyplinarnego, Rzecznik Dyscyplinarny wyznaczy do jej prowadzenia innego zastępcę.

6. Rzecznik Dyscyplinarny przedstawia Pierwszemu Prezesowi Sądu Najwyższego, Krajowej Radzie Sądownictwa oraz Ministrowi Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu, a także Naczelnej Radzie Adwokackiej, Krajowej Radzie Radców Prawnych, Krajowej Radzie Notarialnej oraz Krajowej Radzie Komorniczej, nie później niż do 30 kwietnia roku następnego, informację o liczbie, rodzaju i sposobie zakończenia prowadzonych postępowań dyscyplinarnych w danym roku oraz o wynikających z nich istotnych problemach.

Rozdział IV

Pokrzywdzony i obwiniony

Art. 14. 1. Pokrzywdzonym jest osoba fizyczna lub prawna, której dobro prawne zostało bezpośrednio naruszone lub zagrożone przez przewinienie dyscyplinarne.

2. W toku postępowania wyjaśniającego pokrzywdzony jest stroną. W postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym pokrzywdzony może działać jako strona w charakterze oskarżyciela posiłkowego obok Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy.

3. Pokrzywdzony może ustanowić pełnomocnika spośród adwokatów lub radców prawnych.

4. Za obwinionego uważa się osobę, przeciwko której toczy się postępowanie dyscyplinarne.

5. W toku postępowania dyscyplinarnego obwiniony jest stroną.

6. Obwiniony może ustanowić obrońcę spośród osób wymienionych w art. 1, z wyjątkiem aplikantów.

Rozdział V

Postępowanie dyscyplinarne

Art. 15. 1. Postępowanie dyscyplinarne obejmuje czynności sprawdzające, postępowanie wyjaśniające oraz postępowanie przed sądami dyscyplinarnymi.

2. Celem czynności sprawdzających jest wstępne zbadanie okoliczności koniecznych do ustalenia, czy istnieją podstawy do wszczęcia postępowania wyjaśniającego.

3. Celem postępowania wyjaśniającego jest zebranie, zabezpieczenie i w niezbędnym zakresie utrwalenie dowodów dla sądu dyscyplinarnego.

4. Do postępowania wyjaśniającego stosuje się odpowiednio przepisy o postępowaniu przygotowawczym.

5. Postępowanie dyscyplinarne toczy się niezależnie od postępowania karnego o ten sam czyn; może być ono jednak zawieszona do czasu ukończenia postępowania karnego.

6. Orzeczenia zapadające w toku postępowania dyscyplinarnego oraz zarządzenia zamykające drogę do wydania orzeczenia dyscyplinarnego wymagają z urzędu uzasadnienia na piśmie i doręczenia ich stronom.

Art. 16. 1. Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy podejmują czynności sprawdzające, jeżeli zachodzi potrzeba dokonania sprawdzenia informacji nasuwających przypuszczenie, że popełniono przewinienie dyscyplinarne.

2. Rzecznik Dyscyplinarny i jego zastępcy wszczynają postępowanie wyjaśniające z własnej inicjatywy oraz na żądanie Ministra Sprawiedliwości – Prokuratora Generalnego, a także na żądanie:

- 1) Krajowej Rady Sądownictwa, prezesa lub kolegium sądu apelacyjnego albo okręgowego – w przypadku sędziów, sędziów w stanie spoczynku i asesorów sądów powszechnych;
- 2) przełożonych dyscyplinarnych – w przypadku prokuratorów, prokuratorów w stanie spoczynku, asesorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury;
- 3) Naczelnej Rady Adwokackiej lub właściwej okręgowej rady adwokackiej – w przypadku adwokatów i aplikantów adwokackich;
- 4) Krajowej Rady Radców Prawnych lub właściwej rady okręgowej izby radców prawnych – w przypadku radców prawnych i aplikantów radcowskich;
- 5) Krajowej Rady Notarialnej lub właściwej rady izby notarialnej – w przypadku notariuszy, asesorów i aplikantów notarialnych;
- 6) Krajowej Rady Komorniczej lub właściwej rady izby komorniczej oraz prezesa sądu – w przypadku komornika sądowego, asesora i aplikanta komorniczego.

3. Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępca wszczynają z urzędu postępowanie wyjaśniające, jeżeli czynności sprawdzające wskazują na duże prawdopodobieństwo popełnienia przewinienia dyscyplinarnego.

4. Jeżeli czynności sprawdzające nie dostarczyły podstaw do wszczęcia postępowania wyjaśniającego, Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępca zawiadamia o tym osobę lub podmiot, od którego pochodziły informacje podlegające sprawdzeniu, uzasadniając swoje stanowisko. Przepisy art. 19 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego (Dz. U. Nr 89, poz. 555, z późn. zm.³⁾) stosuje się odpowiednio, z tym że zażalenie, o którym mowa w § 4, wnosi się do sądu dyscyplinarnego.

5. Po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego przeciwko osobom, o którym mowa w art. 1, organ prowadzący postępowanie karne przesyła akta sprawy Rzecznikowi Dyscyplinarnemu. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne nie było wszczęte, Rzecznik Dyscyplinarny podejmuje czynności dyscyplinarne, chociażby w postępowaniu karnym wydany został wyrok uniewinniający.

Art. 17. 1. Po przeprowadzeniu postępowania wyjaśniającego Rzecznik Dyscyplinarny albo jego zastępca wnosi do sądu dyscyplinarnego wniosek dyscyplinarny lub postępowanie wyjaśniające umarza.

2. We wniosku dyscyplinarnym Rzecznik Dyscyplinarny albo jego zastępca może umieścić wniosek o orzeczenie uzgodnionej z obwinionym kary bez przeprowadzenia rozprawy, jeżeli okoliczności popełnienia czynu nie budzą wątpliwości, a postawa obwinionego wskazuje, że cele postępowania dyscyplinarnego zostaną osiągnięte. Przepis art. 335 § 2 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

3. Jeżeli postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego nie zostało wydane przez Rzecznika Dyscyplinarnego, wymaga ono jego zatwierdzenia.

4. Zatwierdzone postanowienie o umorzeniu postępowania wyjaśniającego oraz zarządzenie zamykające drogę do wydania wyroku w sprawie dyscyplinarnej doręcza się również Ministrowi Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu, a także innym organom i przełożonym dyscyplinarnym, o których

mowa w art. 16 ust. 2, uprawnionym do wystąpienia z żądaniem wszczęcia postępowania wyjaśniającego w danym przypadku.

5. Od postanowienia i zarządzenia, o których mowa w ust. 4, stronom, Ministrowi Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu oraz przełożonemu dyscyplinarnemu lub organowi, który wystąpił z żądaniem wszczęcia postępowania wyjaśniającego, a także Krajowej Radzie Sądownictwa i właściwemu kolegium sądu w sprawach sędziów, sędziów w stanie spoczynku i asesorów sądów powszechnych, przysługuje zażalenie do sądu dyscyplinarnego właściwego do rozpoznania sprawy w pierwszej instancji, w terminie siedmiu dni od daty doręczenia postanowienia lub zarządzenia. Zażalenie powinno być rozpoznane w terminie 30 dni od daty jego wniesienia do sądu dyscyplinarnego.

Art. 18. 1. Prezes sądu dyscyplinarnego wyznacza rozprawę dyscyplinarną w terminie nie dłuższym niż 30 dni od daty wpływu wniosku dyscyplinarnego.

2. Rozprawę dyscyplinarną należy przeprowadzić bez nieuzasadnionej zwłoki.

3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

4. W postępowaniu przed sądem dyscyplinarnym przepisy art. 387 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego stosuje się odpowiednio.

Art. 19. 1. Rozprawa dyscyplinarna odbywa się jawnie.

2. Sąd dyscyplinarny może wyłączyć jawność rozprawy dyscyplinarnej, jeżeli jawność mogłaby:

- 1) wywołać zakłócenie spokoju publicznego;
- 2) obrażać dobre obyczaje;
- 3) ujawnić okoliczności, które ze względu na ważny interes państwa powinny być zachowane w tajemnicy;
- 4) naruszyć ważny interes prywatny.

3. Sąd dyscyplinarny wyłącza jawność rozprawy dyscyplinarnej, jeżeli zachodzi niebezpieczeństwo ujawnienia tajemnicy państwowej.

Art. 20. 1. Ogłoszenie wyroku sądu dyscyplinarnego odbywa się jawnie.

2. Jeżeli jawność rozprawy wyłączono w całości lub w części, przytoczenie powodów wyroku sądu dyscyplinarnego może nastąpić również z wyłączeniem jawności w całości lub w części.

Art. 21. Jeżeli na podstawie okoliczności, które wyszły na jaw w toku rozprawy dyscyplinarnej, Rzecznik Dyscyplinarny lub jego zastępca zarzucił obwinionemu inny czyn oprócz objętego wnioskiem dyscyplinarnym, sąd dyscyplinarny może za zgodą obwinionego rozpoznać nowy wniosek na tej samej rozprawie, chyba że zachodzi konieczność przeprowadzenia postępowania wyjaśniającego co do nowego czynu. W przeciwnym przypadku prowadzi się w tym zakresie odrębne postępowanie dyscyplinarne.

Art. 22. Postępowanie dyscyplinarne toczy się nadal mimo utraty przez obwinionego w jego toku prawa do pełnienia służby lub wykonywania zawodu.

Art. 23. 1. Jeżeli w toku postępowania przed sądem dyscyplinarnym okaże się, że przewinienie zawiera znamiona przestępstwa ściganego z oskarżenia publicznego, sąd dyscyplinarny, z urzędu, niezwłocznie rozpoznaje sprawę w przedmiocie zezwolenia na pociągnięcie sędziego lub prokuratora do odpowiedzialności karnej i wydaje uchwałę w tej sprawie. Nie wstrzymuje to biegu postępowania dyscyplinarnego.

2. Zaskarżenie uchwały, o której mowa w ust. 1, następuje według przepisów o pociągnięciu do odpowiedzialności karnej odpowiednio sędziego albo prokuratora.

3. Odpis prawomocnej uchwały zezwalającej na pociągnięcie sędziego lub prokuratora do odpowiedzialności karnej sąd dyscyplinarny przesyła uprawnionemu oskarżycielowi.

Art. 24. W przypadku przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi sąd dyscyplinarny może odstąpić od wymierzenia kary.

Art. 25. 1. Od wydanych w pierwszej instancji wyroków sądu dyscyplinarnego oraz postanowień i zarządzeń zamykających drogę do wydania wyroku przysługuje odwołanie stronom, Ministrowi Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu oraz przełożonemu dyscyplinarnemu lub organowi, który wystąpił z żądaniem wszczęcia postępowania wyjaśniającego, a także Krajowej Radzie Sądownictwa w sprawach sędziów, sędziów w stanie spoczynku i asesorów sądów powszechnych.

2. Wyroki sądu dyscyplinarnego pierwszej instancji oraz postanowienia i zarządzenia zamykające drogę do wydania wyroku doręcza się wraz z uzasadnieniem stronom i podmiotom, którym przysługuje odwołanie.

3. Odwołanie powinno być rozpoznane w terminie dwóch miesięcy od dnia jego wpływu do sądu dyscyplinarnego drugiej instancji.

Art. 26. 1. Od wyroku sądu dyscyplinarnego drugiej instancji kasacja nie przysługuje.

2. Rzecznik Praw Obywatelskich może wnieść kasację od każdego prawomocnego orzeczenia sądu dyscyplinarnego kończącego postępowanie dyscyplinarne.

Art. 27. 1. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego, na niekorzyść obwinionego, może nastąpić, jeżeli umorzenie postępowania dyscyplinarnego lub wydanie wyroku nastąpiło wskutek przestępstwa albo jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody, które mogły uzasadniać ukaranie lub wymierzenie kary surowszej.

2. Wznowienie postępowania dyscyplinarnego zakończonego prawomocnym orzeczeniem sądu dyscyplinarnego, na korzyść obwinionego, może nastąpić także po jego śmierci, jeżeli wyjdą na jaw nowe okoliczności lub dowody,

które mogłyby uzasadniać uniewinnienie obwinionego lub wymierzenie kary łagodniejszej.

3. W razie śmierci obwinionego wnioski o wznowienie postępowania dyscyplinarnego mogą złożyć jego małżonek, krewni w linii prostej, rodzeństwo, przysposabiający lub przysposobiony oraz Rzecznik Dyscyplinarny albo jego zastępca.

4. Niedopuszczalne jest wznowienie postępowania z urzędu na niekorzyść obwinionego po upływie 6 miesięcy od daty uprawomocnienia się orzeczenia.

Art. 28. Koszty postępowania dyscyplinarnego stanowią wydatki poniesione w związku z tym postępowaniem.

Art. 29. W sprawach nieuregulowanych w ustawie, do postępowania dyscyplinarnego, stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks postępowania karnego oraz przepisy rozdziałów I-III ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny.

Rozdział VI

Wykonanie orzeczeń

Art. 30. Sąd dyscyplinarny pierwszej instancji, najpóźniej w ciągu 14 dni od daty uprawomocnienia się jego orzeczenia albo od daty zwrotu akt przez sąd dyscyplinarny drugiej instancji, kieruje orzeczenie do wykonania lub przesyła odpis tego orzeczenia właściwym organom do wykonania.

Art. 31. 1. Wykonanie prawomocnych orzeczeń w sprawach dyscyplinarnych osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1-3, należy odpowiednio do właściwego prezesa sądu apelacyjnego lub prokuratora apelacyjnego.

2. Jeżeli w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko osobom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 2, zapadł prawomocny wyrok sądu dyscyplinarnego, skutkujący przeniesieniem ukaranego na inne miejsce służbowe, sąd dyscyplinarny pierwszej instancji przesyła odpis wyroku Ministrowi Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu do wykonania.

3. Jeżeli w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko osobom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1-3, zapadł prawomocny wyrok sądu dyscyplinarnego, pociągający za sobą, w myśl ustawy regulującej pełnienie danej służby, utratę stanowiska lub pozbawienie prawa do stanu spoczynku wraz z prawem do uposażenia, sąd dyscyplinarny pierwszej instancji przesyła odpis wyroku Ministrowi Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu, który zawiadamia ukaranego o wygaśnięciu stosunku służbowego albo o utracie uprawnień do stanu spoczynku i uposażenia.

4. Jeżeli w postępowaniu karnym przeciwko osobom, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 1 i 2, zapadł prawomocny wyrok pociągający za sobą, w myśl ustawy regulującej pełnienie danej służby, utratę stanowiska, sąd dyscyplinarny pierwszej instancji przesyła odpis wyroku Ministrowi Sprawiedliwości – Prokuratorowi Generalnemu, który zawiadamia skazanego o wygaśnięciu stosunku służbowego, chociażby wykonano już wyrok sądu dyscyplinarnego skazujący na karę łagodniejszą. Przepis art. 185 ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy (Dz. U. Nr 90, poz. 557, z późn. zm.⁴⁾) stosuje się.

Art. 32. 1. Wykonanie prawomocnych wyroków sądu dyscyplinarnego w sprawach osób, o których mowa w art. 1 ust. 2 pkt 4-7, należy do właściwych organów samorządów zawodowych, o ile przepisy szczególne nie stanowią inaczej.

2. W przypadku wydania przez sąd dyscyplinarny wyroku wymierzającego karę:

- 1) adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu – wydalenia z adwokatury,
- 2) radcy prawnemu – pozbawienia prawa do wykonywania zawodu lub aplikantowi radcowskiemu – wydalenia z aplikacji,

3) notariuszowi – pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii, asesorowi notarialnemu – skreślenia z wykazu asesorów notarialnych, aplikantowi notarialnemu – skreślenia z listy aplikantów notarialnych,

4) komornikowi sądowemu – wydalenia ze służby komorniczej, asesorowi komorniczemu – skreślenia z wykazu asesorów komorniczych, aplikantowi komorniczemu – skreślenia z listy aplikantów komorniczych

– sąd dyscyplinarny pierwszej instancji przesyła odpis prawomocnego wyroku właściwemu organowi samorządu zawodowego, a w przypadku notariusza i komornika sądowego – także Ministrowi Sprawiedliwości. Organy te podejmują stosowne czynności celem wykonania wyroku sądu dyscyplinarnego.

3. Kary pieniężne przekazuje się na rzecz Skarbu Państwa. Do wykonania wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego karę pieniężną stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 6 czerwca 1997 r. – Kodeks karny wykonawczy o należnościach sądowych.

Art. 33. 1. Odpis prawomocnego wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego karę dyscyplinarną albo odstępującego od jej wymierzenia, a także informację o wykonaniu kary, dołącza się do akt osobowych ukaranego.

2. Zatarcie ukarania regulują przepisy, o których mowa w art. 2.

Rozdział VII

Zmiany w przepisach obowiązujących

Art. 34. W ustawie z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1058, z późn. zm.⁵⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 4b w ust. 1 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) w razie orzeczenia kary zawieszenia w czynnościach zawodowych albo tymczasowego zawieszenia w czynnościach zawodowych.”;

2) w art. 4c ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. W razie wszczęcia postępowania o stwierdzenie trwałej niezdolności do wykonywania zawodu, okręgowa rada adwokacka może tymczasowo zawiesić adwokata w czynnościach zawodowych.”;

3) w art. 9 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organami adwokatury są: Krajowy Zjazd Adwokatury, Naczelna Rada Adwokacka oraz Wyższa Komisja Rewizyjna.”;

4) w art. 39 uchyla się pkt 3;

5) w art. 40 pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wybór dziekana, przewodniczącego komisji rewizyjnej oraz członków i zastępców członków okręgowej rady adwokackiej i rewizyjnej,”;

6) w art. 42 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Przewodniczącemu komisji rewizyjnej przysługuje prawo uczestnictwa w posiedzeniach okręgowej rady adwokackiej.”;

7) w art. 43 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Okręgowa rada adwokacka wybiera ze swego grona jednego lub dwóch wicedziekanów, sekretarza, a w razie potrzeby

zastępcę sekretarza i skarbnika, którzy łącznie z dziekanem stanowią prezydium rady. Ponadto okręgowa rada adwokacka powołuje – spośród adwokatów – przewodniczącego i członków zespołu wizytatorów.”;

8) w art. 48:

a) uchyla się ust. 3,

b) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Decyzje dziekana podlegają zaskarżeniu w przypadkach przewidzianych w ustawie.”;

9) uchyla się art. 50 i 51;

10) w art. 56:

a) pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) wybór prezesa Naczelnej Rady Adwokackiej i przewodniczącego Wyższej Komisji Rewizyjnej,”

b) pkt 3 i 4 otrzymują brzmienie:

„3) wybór członków i zastępców członków Wyższej Komisji Rewizyjnej,

4) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Naczelnej Rady Adwokackiej i Wyższej Komisji Rewizyjnej oraz zatwierdzanie – po wysłuchaniu wniosków Wyższej Komisji Rewizyjnej – zamknięć rachunkowych i udzielanie Naczelnej Radzie Adwokackiej absolutorium,”;

11) w art. 58:

a) w pkt 12 uchyla się lit. i,

b) pkt 13 otrzymuje brzmienie:

„13) zawieszanie w sprawowaniu funkcji ze względu na naruszenie podstawowych obowiązków poszczególnych członków organów izb adwokackich i organów zespołów

adwokackich oraz zwracanie się do właściwych organów o ich odwołanie,”;

12) w art. 59:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Naczelna Rada Adwokacka wybiera ze swego grona dwóch wiceprezesów, sekretarza, skarbnika, zastępcę sekretarza oraz dwóch członków, którzy łącznie z prezesem stanowią Prezydium Naczelnej Rady Adwokackiej. Prezydium jest organem wykonawczym Naczelnej Rady Adwokackiej.”,

b) uchyla się ust. 2;

13) w dziale IV uchyla się rozdział 3;

14) w art. 71a ust. 6 otrzymuje brzmienie:

„6. Okręgowa rada adwokacka po otrzymaniu zawiadomienia o wpisie na listę adwokatów, o którym mowa w ust. 5, skreśla adwokata z listy adwokatów oraz przekazuje jego akta osobowe okręgowej radzie adwokackiej właściwej ze względu na wpis na listę adwokatów.”;

15) w art. 80 dotychczasową treść oznacza się jako ust. 1 i dodaje się ust. 2 w brzmieniu:

„2. Zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego oraz wykonania kar dyscyplinarnych określa odrębna ustawa.”;

16) w art. 82 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Karę pieniężną wymierza się w granicach od pięciokrotnej do pięćdziesięciokrotnej podstawowej składki izbowej.”;

17) uchyla się art. 85-89;

18) art. 90 otrzymuje brzmienie:

„Art. 90. Jeżeli adwokat świadczy w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu (EFTA) – stronie

umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym – pomoc prawną na podstawie obowiązujących tam przepisów o świadczeniu pomocy prawnej przez prawników z Unii Europejskiej, sąd dyscyplinarny, przed którym toczy się postępowanie dyscyplinarne, niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy organ w tym państwie, przesyłając temu organowi odpis wniosku dyscyplinarnego.”;

19) uchyla się art. 91-95i;

20) art. 95j otrzymuje brzmienie:

„Art. 95j. 1. Adwokat lub aplikant adwokacki, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny. Postanowienie w tym przedmiocie wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy. Termin wydania postanowienia wynosi czternaście dni od dnia wpływu sprawy lub wniosku. Przed wydaniem postanowienia sąd dyscyplinarny wysłuchuje adwokata lub aplikanta adwokackiego, jeżeli stawili się na posiedzenie, oraz Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcę.

2. Na postanowienie sądu dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 1, adwokatowi lub aplikantowi adwokackiemu, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, dziekanowi właściwej rady adwokackiej oraz Rzecznikowi Dyscyplinarnemu albo jego zastępcy przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się w terminie siedmiu dni od daty

doręczenia odpisu postanowienia. Zażalenie nie wstrzymuje wykonania postanowienia.”;

21) uchyla się art. 95l;

22) art. 95l otrzymuje brzmienie:

„Art. 95l. 1. Wykonanie kary upomnienia, kary nagany oraz dodatkowo zakazu wykonywania patronatu należy do dziekana właściwej rady adwokackiej.

2. Datę rozpoczęcia i zakończenia kary zawieszenia w czynnościach zawodowych ustala, po otrzymaniu odpisu prawomocnego wyroku sądu dyscyplinarnego, właściwa okręgowa rada adwokacka, która o powyższym zawiadamia ukaranego oraz zespół adwokacki bądź spółkę, w której wykonuje on zawód, a także Ministra Sprawiedliwości.

3. Karę wydalenia z adwokatury wykonuje właściwa okręgowa rada adwokacka po otrzymaniu od sądu dyscyplinarnego odpisu prawomocnego wyroku.

4. O tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych oraz o karze dyscyplinarnej zawieszenia w czynnościach zawodowych i wydalenia z adwokatury zawiadamia się Naczelną Radę Adwokacką, prezesów sądów apelacyjnych i prokuratorów apelacyjnych, właściwe organy administracji państwowej w okręgu izby adwokackiej, w której adwokat lub aplikant adwokacki jest wpisany na listę, a także Pierwszego Prezesa Sądu Najwyższego, Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Krajową Radę Radców Prawnych.

5. Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych ustaje z chwilą prawomocnego

zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.

6. Usunięcie wzmianki o ukaraniu dyscyplinarnym następuje z urzędu po upływie:
  - 1) trzech lat od daty uprawomocnienia się wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego karę upomnienia, karę nagany lub karę pieniężną,
  - 2) pięciu lat od odbycia kary zawieszenia w czynnościach zawodowych, jeżeli adwokat lub aplikant adwokacki nie zostanie w tym czasie ukarany lub nie zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.
7. Nie usuwa się wzmianki o karze wydalenia z adwokatury.
8. Z chwilą zatarcia kary dyscyplinarnej dziekan okręgowej rady adwokackiej zarządza wykreślenie wzmianki o ukaraniu dyscyplinarnym oraz usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania.”;

23) uchyla się art. 95m.

Art. 35. W ustawie z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych (Dz. U. z 2002 r. Nr 123, poz. 1059, z późn. zm.⁶⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 42 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Organami samorządu są: Krajowy Zjazd Radców Prawnych, Krajowa Rada Radców Prawnych, Wyższa Komisja Rewizyjna, zgromadzenie okręgowej izby radców prawnych, rada okręgowej izby radców prawnych, okręgowa komisja rewizyjna.”;
- 2) w art. 50 w ust. 4:
  - a) pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) ustalanie liczby członków okręgowej komisji rewizyjnej oraz ich wybór,”,

b) uchyla się pkt 4;

3) uchyla się art. 54;

4) w art. 56 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W Krajowym Zjeździe Radców Prawnych udział biorą delegaci wybrani przez zgromadzenia okręgowych izb radców prawnych oraz, z głosem doradczym, niebędący delegatami: członkowie ustępującej Krajowej Rady Radców Prawnych i Przewodniczący Wyższej Komisji Rewizyjnej.”;

5) w art. 57:

a) pkt 2 otrzymuje brzmienie:

„2) wybór Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Wyższej Komisji Rewizyjnej,”,

b) pkt 6 otrzymuje brzmienie:

„6) rozpatrywanie i zatwierdzanie sprawozdań Krajowej Rady Radców Prawnych oraz Wyższej Komisji Rewizyjnej,”;

6) w art. 60 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) wybór Prezesa Krajowej Rady Radców Prawnych, jeżeli jego mandat wygaśnie w okresie pomiędzy Krajowymi Zjazdami Radców Prawnych,”;

7) uchyla się art. 62-62⁶;

8) w art. 63 pkt 1 otrzymuje brzmienie:

„1) ze składek radców prawnych i aplikantów radcowskich, opłat związanych z postępowaniem w sprawie wpisu na listę radców prawnych i aplikantów radcowskich,”;

9) po art. 65 dodaje się art. 65¹ w brzmieniu:

„Art. 65¹. 1. W razie jednoczesnego ukarania za kilka przewinień sąd dyscyplinarny wymierza karę za poszczególne

przewinienia, a następnie wymierza jedną karę łączną za wszystkie czyny.

2. Przy orzekaniu kary łącznej stosuje się następujące zasady:

1) w wypadku orzeczenia kar upomnienia i nagany z ostrzeżeniem wymierza się karę łączną nagany z ostrzeżeniem,

2) kary upomnienia i nagany z ostrzeżeniem nie podlegają łączeniu z karą pieniężną,

3) przy karach pieniężnych łączna kara pieniężna nie może przekroczyć sumy tych kar i nie może być niższa od najwyższej z orzeczonych kar pieniężnych,

4) kara zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego nie podlega łączeniu z karami upomnienia i nagany z ostrzeżeniem,

5) przy orzeczonych za kilka przewinień karach rodzajowo różnych i kary pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego lub wydalenia z aplikacji wymierza się karę łączną pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, a w stosunku do aplikantów – wydalenia z aplikacji.

3. Zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego oraz wykonania kar dyscyplinarnych określa odrębna ustawa.”;

10) uchyla się art. 66-68;

11) art. 68¹ otrzymuje brzmienie:

„Art. 68¹. Jeżeli radca prawny świadczy w państwie członkowskim Unii Europejskiej lub państwie członkowskim Europejskiego Porozumienia o Wolnym Handlu

(EFTA) – stronie umowy o Europejskim Obszarze Gospodarczym pomoc prawną na podstawie obowiązujących tam przepisów o świadczeniu pomocy prawnej przez prawników z Unii Europejskiej, sąd dyscyplinarny, przed którym toczy się postępowanie dyscyplinarne, niezwłocznie zawiadamia o tym właściwy organ w tym państwie, przesyłając temu organowi odpis wniosku dyscyplinarnego.”;

12) po art. 68¹ dodaje się art. 68² w brzmieniu:

„Art. 68². 1. Radca prawny lub aplikant radcowski, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny. Postanowienie w tym przedmiocie wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy. Termin wydania postanowienia wynosi czternaście dni od dnia wpływu sprawy lub wniosku. Przed wydaniem postanowienia sąd dyscyplinarny wysłuchuje radcę prawnego lub aplikanta radcowskiego, jeżeli stawił się na posiedzenie, oraz Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcę.

2. Na postanowienie sądu dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 1, radcy prawnemu lub aplikantowi radcowskiemu, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, dziekanowi właściwej rady radców prawnych oraz Rzecznikowi Dyscyplinarnemu albo jego zastępcy przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się w terminie siedmiu dni od daty doręczenia odpisu postanowienia. Zażalenie nie wstrzymuje wykonania postanowienia.

3. O tymczasowym zawieszeniu w czynnościach zawodowych zawiadamia się pracodawców radcy prawnego lub aplikanta radcowskiego, a także Krajową Radę Radców Prawnych oraz prezesów sądów apelacyjnych i Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego.
4. Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.”;

13) uchyla się art. 69 i 70;

14) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. 1. Wykonanie kary upomnienia, kary nagany z ostrzeżeniem oraz dodatkowo zakazu wykonywania patronatu należy do dziekana rady okręgowej izby radców prawnych.

2. Karę zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego wykonuje rada okręgowej izby radców prawnych, ustalając na podstawie prawomocnego wyroku sądu dyscyplinarnego początek i koniec kary. O okresie kary i terminie jej zakończenia rada zawiadamia prezesów sądu apelacyjnego i okręgowego oraz pracodawców ukaranego, a także Prezesa Naczelnego Sądu Administracyjnego i Naczelną Radę Adwokacką.
3. Karę pozbawienia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, a w stosunku do aplikantów radcowskich – wydalenia z aplikacji, wykonuje rada okręgowej izby radców prawnych po otrzymaniu od sądu dyscyplinarnego odpisu prawomocnego wyroku. O treści wyroku sądu dyscyplinarnego

dziekan okręgowej izby radców prawnych zawiadamia podmioty, o których mowa w ust. 2.

4. Dziekan rady okręgowej izby radców prawnych powiadamia z urzędu o treści prawomocnego wyroku sądu dyscyplinarnego pokrzywdzonego, instytucję, która zawiadomiła o okolicznościach uzasadniających wszczęcie postępowania dyscyplinarnego, oraz Naczelną Radę Adwokacką.
5. Usunięcie wzmianki o wyroku sądu dyscyplinarnego następuje z urzędu po upływie:
  - 1) trzech lat od uprawomocnienia się wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego karę upomnienia lub nagany z ostrzeżeniem,
  - 2) pięciu lat od upływu okresu zawieszenia prawa do wykonywania zawodu radcy prawnego, jeżeli radca prawny lub aplikant radcowski nie zostanie w tym czasie ukarany lub nie zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne.
6. Nie usuwa się wzmianki o karze pozbawienia prawa do wykonywania zawodu lub wydalenia z aplikacji.
7. Z chwilą zatarcia kary dyscyplinarnej dziekan rady okręgowej izby radców prawnych zarządza wykreślenie wzmianki o ukaraniu dyscyplinarnym oraz usunięcie z akt osobowych dokumentów dotyczących ukarania.”;

15) uchyla się art. 73 i 74.

Art. 36. W ustawie z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze (Dz. U. z 2002 r. Nr 21, poz. 206, z późn. zm.⁷⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 8 ust. 7 otrzymuje brzmienie:

„7. Prokurator przełożony w razie stwierdzenia oczywistej obrazy prawa przy prowadzeniu sprawy wytyka, niezależnie od innych uprawnień, właściwemu prokuratorowi uchybienie, po uprzednim zażądaniu – w razie potrzeby – wyjaśnień. Stwierdzenie i wytknięcie uchybienia nie wpływa na rozstrzygnięcie sprawy. Czynności tych nie można podjąć po upływie trzech lat od chwili stwierdzenia uchybienia.”;

2) w art. 8 ust. 7b otrzymuje brzmienie:

„7b. W przypadku przewidzianym w ust. 7a sąd dyscyplinarny wydaje postanowienie po wysłuchaniu Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy albo rzecznika dyscyplinarnego, o którym mowa w art. 74, oraz prokuratora, któremu wytknięto uchybienie, chyba że nie jest to możliwe. Na postanowienie odmawiające uwzględnienia zastrzeżenia prokuratorowi przysługuje zażalenie. Zażalenie rozpatruje ten sam sąd dyscyplinarny w innym równorzędnym składzie.”;

3) w art. 16:

a) uchyla się ust. 1,

b) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Prawomocny wyrok sądu dyscyplinarnego orzekający karę dyscyplinarną wydalenia ze służby prokuratorskiej oraz prawomocny wyrok sądu orzekający wobec prokuratora środek karny pozbawienia praw publicznych, zakazu zajmowania stanowiska prokuratora lub karę degradacji pociąga za sobą z mocy prawa utratę stanowiska prokuratora; stosunek służbowy prokuratora wygasa z chwilą uprawomocnienia się wyroku.”;

4) w art. 20 uchyla się pkt 4;

5) w art. 24:

- a) w ust. 1 po pkt 5 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 6 w brzmieniu:
- „6) kandydatów do pełnienia funkcji Rzecznika Dyscyplinarnego i jego zastępców.”,
- b) uchyla się ust. 2;
- 6) w art. 50:
- a) po ust. 3a dodaje się ust. 3b i 3c w brzmieniu:
- „3b. Prokurator Generalny deleguje prokuratora do pełnienia obowiązków Rzecznika Dyscyplinarnego albo zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego, jeżeli prokurator został powołany do pełnienia tych funkcji na podstawie odrębnych przepisów.
- 3c. Prokurator Generalny może delegować prokuratora, za jego zgodą, na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego, do wykonywania czynności w postępowaniach dyscyplinarnych.”,
- b) ust. 7 otrzymuje brzmienie:
- „7. Prokurator delegowany do pełnienia czynności administracyjnych w Ministerstwie Sprawiedliwości lub Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, a także do prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury, oraz do pełnienia obowiązków Rzecznika Dyscyplinarnego, zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego i do wykonywania czynności w postępowaniach dyscyplinarnych ma prawo do wynagrodzenia zasadniczego przysługującego na zajmowanym stanowisku prokuratorskim oraz dodatku za długoletnią pracę. W okresie delegowania prokurator otrzymuje dodatek funkcyjny określony w rozporządzeniu wydanym na podstawie art. 62 ust. 2.”,

c) ust. 10 otrzymuje brzmienie:

„10. Minister Sprawiedliwości określi, w drodze rozporządzenia, tryb i szczegółowe warunki delegowania prokuratorów do Ministerstwa Sprawiedliwości, do pełnienia czynności administracyjnych lub prowadzenia zajęć szkoleniowych w Krajowym Centrum Szkolenia Kadr Sądów Powszechnych i Prokuratury oraz do wykonywania czynności w postępowaniach dyscyplinarnych, a także zakres świadczeń dodatkowych związanych z delegowaniem prokuratorów poza stałe miejsce służbowe oraz tryb, szczegółowe warunki przyznawania i wypłaty tych świadczeń, mając na względzie zakres świadczeń przysługujących pracownikom odbywającym podróże służbowe oraz czasowo przenoszonym.”;

7) w art. 54:

a) ust. 2b otrzymuje brzmienie:

„2b. Jeżeli wniosek o zezwolenie na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej nie odpowiada warunkom formalnym pisma procesowego określonym w Kodeksie postępowania karnego lub jest oczywiście bezzasadny, prezes sądu dyscyplinarnego lub Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej odmawia jego przyjęcia. Na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku przysługuje zażalenie do sądu dyscyplinarnego właściwego do rozpoznania wniosku.”,

b) ust. 3 otrzymuje brzmienie:

„3. Od orzeczenia sądu dyscyplinarnego odmawiającego zezwolenia na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej, organowi lub osobie, która

wnosiła o zezwolenie oraz Rzecznikowi Dyscyplinarnemu albo jego zastępcy, a w odniesieniu do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury rzecznikowi dyscyplinarnemu, przysługuje odwołanie w terminie 7 dni od daty jego ogłoszenia. W tym samym terminie przysługuje odwołanie prokuratorowi od orzeczenia zezwalającego na pociągnięcie do odpowiedzialności karnej.”;

8) w art. 67 ust. 2 otrzymuje brzmienie:

„2. Wymierzenie kary określonej w ust. 1 pkt 2-4 pociąga za sobą pozbawienie możliwości awansowania przez okres trzech lat oraz niemożność udziału w tym okresie w kolegium prokuratury okręgowej, w kolegium prokuratury apelacyjnej i w zgromadzeniu prokuratorów, w Radzie Prokuratorów oraz uzyskania utraconego stanowiska.”;

9) po art. 67 dodaje się art. 67a w brzmieniu:

„Art. 67a. Zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego wobec prokuratorów powszechnych jednostek organizacyjnych prokuratury oraz wykonania kar dyscyplinarnych określa odrębna ustawa.”;

10) art. 68 otrzymuje brzmienie;

„Art. 68. 1. Po upływie trzech lat od chwili czynu nie można wszcząć postępowania dyscyplinarnego wobec prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury, a w razie wszczęcia ulega ono umorzeniu.

2. W zakresie odpowiedzialności dyscyplinarnej za wykroczenie, przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego następuje jednocześnie z przedawnieniem przewidzianym dla wykroczeń.

3. Jeżeli jednak czyn zawiera znamiona przestępstwa, przedawnienie karalności przewinienia dyscyplinarnego

nego nie może nastąpić wcześniej niż przedawnienie przewidziane w przepisach Kodeksu karnego.”;

11) w art. 70:

a) ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. W sprawach dyscyplinarnych dla prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury orzeka Sąd Dyscyplinarny w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej.”,

b) ust. 1a otrzymuje brzmienie:

„1a. Sąd Dyscyplinarny w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej jest ponadto właściwy do orzekania w sprawach, o których mowa w art. 8 ust. 7a i 7b oraz w art. 54.”,

b) uchyla się ust. 2,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Członkowie Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej są w zakresie orzekania niezawiśli i podlegają tylko ustawom.”;

12) art. 71 otrzymuje brzmienie:

„Art. 71. 1. Sąd dyscyplinarny może zawiesić w czynnościach służbowych prokuratora, przeciwko któremu wszczęto postępowanie dyscyplinarne lub o ubezwłasnowolnienie.

2. Sąd dyscyplinarny, wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne, z urzędu zawiesza prokuratora w czynnościach służbowych, a wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie prokuratora do odpowiedzialności karnej za przestępstwo nieumyślne, może z urzędu zawiesić prokuratora w czynnościach służbowych.

3. Jeżeli prokuratora zatrzymano z powodu schwywania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez prokuratora powaga sprawowanego urzędu lub istotne interesy służbowe wymagają natychmiastowego odsunięcia go od wykonywania obowiązków służbowych, przełożony dyscyplinarny może zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych prokuratora do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc.
4. O zarządzeniu, o którym mowa w ust. 3, przełożony dyscyplinarny zawiadamia sąd dyscyplinarny, który niezwłocznie wydaje uchwałę w sprawie zawieszenia prokuratora w czynnościach służbowych lub uchyla zarządzenie o przerwie w wykonywaniu tych czynności.
5. Jeżeli prokurator, o którym mowa w ust. 3, pełni funkcję przełożonego służbowego, zarządzenie przerwy w czynnościach służbowych należy do Prokuratora Generalnego.
6. Sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę, o której mowa w ust. 1, 2 i 4, po wysłuchaniu Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy oraz prokuratora, jeżeli stawiał się na posiedzenie.
7. Sąd dyscyplinarny, zawieszając prokuratora w czynnościach służbowych, obniża w granicach od 25% do 50% wysokość jego wynagrodzenia na czas trwania tego zawieszenia; nie dotyczy to osób, w stosunku do których wszczęto postępowanie o ubezwłasnowolnienie.
8. Jeżeli w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko prokuratorowi orzeczona została kara wydalenia ze służby prokuratorskiej, a sąd dyscyplinarny wcześniej

nie zawiesił prokuratora w czynnościach służbowych, wyrok sądu dyscyplinarnego wywołuje zawieszenie prokuratora w czynnościach służbowych, z jednoczesnym obniżeniem do 50% jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia. Przepis ust. 6 stosuje się odpowiednio.

9. Jeżeli postępowanie dyscyplinarne zostało umorzone lub zakończyło się uniewinnieniem, prokuratorowi wypłaca się zatrzymane wynagrodzenie.

10. Zawieszenie w czynnościach służbowych ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.

11. Na uchwałę, o której mowa w ust. 1 i 2 oraz ust. 4, przysługuje zażalenie.”;

13) uchyla się art. 71a-72;

14) art. 73 otrzymuje brzmienie:

„Art. 73. 1. Sąd Dyscyplinarny w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej orzeka w pierwszej instancji w składzie trzech członków, a w drugiej instancji w składzie pięciu członków. W składzie orzekającym w drugiej instancji nie może brać udziału członek Sądu Dyscyplinarnego, który brał udział w wydaniu zaskarżonego orzeczenia.

2. Skład orzekający wyznacza przewodniczący albo zastępca przewodniczącego sądu dyscyplinarnego.”;

15) art. 74-86 otrzymują brzmienie:

„Art. 74. 1. Rzecznika dyscyplinarnego wyznacza spośród prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury Prokurator Generalny.

2. Rzecznik dyscyplinarny jest związany wskazaniem organu, który go wyznaczył.

Art. 75. Obwiniony może ustanowić obrońcę tylko spośród prokuratorów lub adwokatów.

Art. 76. 1. Postępowanie dyscyplinarne dla prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury toczy się z wyłączeniem jawności. Na rozprawie mogą być obecni prokuratorzy i asesory pełniący czynności prokuratorskie.

2. Protokolantem może być prokurator, asesor lub aplikant wyznaczony przez przewodniczącego sądu dyscyplinarnego.

Art. 77. 1. Rzecznik dyscyplinarny składa wniosek o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego wobec prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury na żądanie Naczelnego Prokuratora Wojskowego po wstępnym wyjaśnieniu okoliczności koniecznych do ustalenia znamion przewinienia dyscyplinarnego oraz złożeniu wyjaśnień przez obwinionego, chyba że złożenie tych wyjaśnień nie jest możliwe.

2. W toku postępowania przed Sądem Dyscyplinarnym w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej rzecznik dyscyplinarny pełni funkcję oskarżyciela oraz wnosi i popiera środki odwoławcze.

Art. 78. 1. Po otrzymaniu wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej wyznacza termin rozprawy i zawiadamia o nim rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego oraz obrońcę, a w razie potrzeby wzywa świadków i biegłych.

2. Postępowanie dyscyplinarne w pierwszej instancji powinno być zakończone w terminie jednego miesiąca od daty wpływu wniosku.
3. Nieusprawiedliwione niestawiennictwo rzecznika dyscyplinarnego, obwinionego lub jego obrońcy nie wstrzymuje rozpoznania sprawy.

Art. 79. Jeżeli w toku rozprawy ujawni się inne przewinienie oprócz objętego wnioskiem o wszczęcie postępowania, Sąd Dyscyplinarny w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej może wydać co do tego przewinienia dyscyplinarnego orzeczenie tylko za zgodą rzecznika dyscyplinarnego i obwinionego lub jego obrońcy; w razie braku zgody Naczelny Prokurator Wojskowy może żądać złożenia odrębnego wniosku o wszczęcie postępowania dyscyplinarnego.

Art. 80. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego prokuratora w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie to toczy się nadal. Jeżeli obwiniony podjął pracę w urzędzie państwowym, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, adwokaturze lub jako radca prawny albo notariusz, sąd dyscyplinarny przesyła odpis wyroku odpowiednio temu urzędowi, Prezesowi Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, Naczelnej Radzie Adwokackiej lub Krajowej Radzie Radców Prawnych albo Krajowej Radzie Notarialnej.

Art. 81. 1. Jeżeli przewinienie dyscyplinarne zawiera znamiona przestępstwa, Sąd Dyscyplinarny w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej wydaje zezwolenie, o którym mowa w art. 54 ust. 1, co nie wstrzymuje biegu postępowania dyscyplinarnego.

2. Po prawomocnym zakończeniu postępowania karnego przeciwko prokuratorowi wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury sąd lub

prokurator przesyła akta sprawy Sądowi Dyscyplinarnemu w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej.

Art. 82. 1. Uzasadnienie orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej sporządza się na piśmie w terminie siedmiu dni od ogłoszenia orzeczenia.

2. Orzeczenie wraz z uzasadnieniem doręcza się rzecznikowi dyscyplinarnemu i obwinionemu.

Art. 83. 1. Od orzeczenia Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej wydanego w pierwszej instancji przysługuje odwołanie obwinionemu i rzecznikowi dyscyplinarnemu. Odwołanie powinno być rozpoznane w terminie 7 dni od dnia jego wpływu do Sądu Dyscyplinarnego drugiej instancji w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej.

2. Od orzeczenia wydanego przez Sąd Dyscyplinarny w drugiej instancji stronom, Prokuratorowi Generalnemu i Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu przysługuje kasacja do Sądu Najwyższego – Izba Wojskowa.

3. Kasacja może być wniesiona z powodu rażącego naruszenia prawa lub rażącej niewspółmierności kary dyscyplinarnej.

4. Termin do wniesienia kasacji wynosi:

1) dla strony – 30 dni,

2) dla Prokuratora Generalnego i Naczelnego Prokuratora Wojskowego – 3 miesiące

– od daty doręczenia orzeczenia z uzasadnieniem, odpowiednio, stronie, Prokuratorowi Generalnemu oraz Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu.

5. Strona wnosi kasację za pośrednictwem Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej, który wydał zaskarżone orzeczenie.
6. Prokurator Generalny lub Naczelny Prokurator Wojskowy wnosi kasację bezpośrednio do Sądu Najwyższego – Izba Wojskowa.

Art. 83a. Sąd Najwyższy – Izba Wojskowa rozpoznaje kasację, o której mowa w art. 83 ust. 2, na rozprawie, w składzie trzech sędziów.

Art. 84. Koszty postępowania dyscyplinarnego ponosi Skarb Państwa.

Art. 85. 1. Przewodniczący Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej przesyła niezwłocznie odpis prawomocnego orzeczenia wraz z uzasadnieniem Prokuratorowi Generalnemu i Naczelnemu Prokuratorowi Wojskowemu w celu wykonania orzeczenia.

2. Orzeczenie dyscyplinarne, od którego stronie służy kasacja, nie podlega wykonaniu do czasu wniesienia kasacji lub upływu terminu do jej wniesienia.
3. Orzeczenie dyscyplinarne, od którego wniesiono kasację, nie podlega wykonaniu do czasu jej rozpoznania.
4. Prokurator Generalny albo Naczelny Prokurator Wojskowy może z urzędu wstrzymać wykonanie prawomocnego orzeczenia dyscyplinarnego po upływie terminu do wniesienia kasacji przez strony, a przed upływem terminu do wniesienia kasacji przez Prokuratora Generalnego lub Naczelnego Prokuratora Wojskowego.
5. W przypadku, o którym mowa w ust. 4, w razie wniesienia kasacji przez Prokuratora Generalnego

lub Naczelnego Prokuratora Wojskowego, przepis ust. 3 stosuje się.

Art. 86. Odpis prawomocnego orzeczenia skazującego prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury na karę dyscyplinarną dołącza się do akt osobowych obwinionego.”;

16) po art. 86 dodaje się art. 86a w brzmieniu:

„Art. 86a. Po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego karę przewidzianą w art. 67 ust. 1 pkt 1-4, a w odniesieniu do prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury orzeczenia dyscyplinarnego wymierzającego karę przewidzianą w art. 113 pkt 1-3 bądź odstępującego od jej wymierzenia, Prokurator Generalny zarządza usunięcie wyroku sądu dyscyplinarnego i odpowiednio orzeczenia dyscyplinarnego z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie zapadło przeciwko ukaranemu inne, choćby nieprawomocne, orzeczenie skazujące na karę dyscyplinarną.”;

17) art. 88 i 89 otrzymują brzmienie:

„Art. 88. Prokurator Generalny i Naczelny Prokurator Wojskowy ma prawo wglądu w czynności Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej, zwracać uwagę na stwierdzone uchybienia, żądać wyjaśnień oraz usunięcia skutków uchybienia; czynności te nie mogą wkraczać w dziedzinę, w której członkowie tego Sądu są niezawiśli.

Art. 89. W sprawach nieuregulowanych w niniejszej ustawie do postępowania dyscyplinarnego dla prokuratorów wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury:

- 1) stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego;
- 2) do rozpoznania kasacji, o której mowa w art. 83 ust. 2, stosuje się odpowiednio przepisy Kodeksu postępowania karnego o kasacji, z wyłączeniem art. 521, art. 524, art. 526 § 2 oraz art. 530 § 2 i 3.”;

18) w art. 112 ust. 1 otrzymuje brzmienie:

„1. Prokurator wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury nie może być pociągnięty do odpowiedzialności karnej bez zezwolenia Sądu Dyscyplinarnego w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej ani zatrzymany bez zgody Naczelnego Prokuratora Wojskowego. Nie dotyczy to zatrzymania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa. Do wydania zezwolenia na pociągnięcie prokuratora wojskowej jednostki organizacyjnej prokuratury do odpowiedzialności karnej wolno przedsięwziąć tylko czynności niecierpiące zwłoki, zawiadamiając o tym niezwłocznie prokuratora przełożonego. Przepisy art. 54 ust. 2, ust. 2a i 2c stosuje się odpowiednio.”;

19) art. 113 i 114 otrzymują brzmienie:

„Art. 113. Za przewinienia dyscyplinarne i wykroczenia prokuratorom wojskowych jednostek organizacyjnych prokuratury mogą być wymierzone kary dyscyplinarne:

- 1) upomnienia,
- 2) nagany,
- 3) usunięcia z zajmowanej funkcji,
- 4) wydalenia ze służby prokuratorskiej.

Art. 114. 1. Sąd dyscyplinarny, wymierzając karę wydalenia ze służby prokuratorskiej, może wystąpić z wnioskiem do Ministra Obrony Narodowej o zwolnienie

ukaranego z zawodowej służby wojskowej. W rozumieniu ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych zwolnienie takie jest równoznaczne ze zwolnieniem wskutek prawomocnego orzeczenia o wymierzeniu kary dyscyplinarnej usunięcia z zawodowej służby wojskowej.

2. Przewidziane w art. 71 zawieszenie w czynnościach służbowych prokuratorów wojskowych pociąga za sobą skutki zawieszenia na podstawie ustawy o dyscyplinie wojskowej oraz ustawy o służbie wojskowej żołnierzy zawodowych.”;

20) po art. 114 dodaje się art. 114a w brzmieniu:

„Art. 114a. W przypadku przewinienia dyscyplinarnego mniejszej wagi Sąd Dyscyplinarny w Naczelnej Prokuraturze Wojskowej może odstąpić od wymierzenia kary.”.

Art. 37. W ustawie z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie (Dz. U. z 2002 r. Nr 42, poz. 369, z późn. zm.⁸⁾) wprowadza się następujące zmiany:

- 1) w art. 30 w § 1 uchyla się pkt 3;
- 2) w art. 40 w § 1 uchyla się pkt 5;
- 3) w art. 51 § 2 i 3 otrzymują brzmienie:

„§ 2. Wymierzenie kary nagany lub kary pieniężnej pociąga za sobą niemożność udziału ukaranego w organach samorządu notarialnego przez okres 3 lat. Wymierzenie kary pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii pociąga za sobą pozbawienie prawa ponownego ubiegania się o prowadzenie kancelarii.

§ 3. Zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego oraz wykonania kar dyscyplinarnych określa odrębna ustawa.”;

4) uchyla się art. 52-64;

5) art. 65 otrzymuje brzmienie:

„Art. 65. § 1. Wykonanie kar dyscyplinarnych należy do rady właściwej izby notarialnej.

§ 2. Wykonanie kar dyscyplinarnych wymienionych w art. 51 § 1 pkt 4 i art. 78 pkt 1 lit. d należy do Ministra Sprawiedliwości.

§ 3. Po upływie 3 lat od uprawomocnienia się wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego karę upomnienia, karę nagany lub karę pieniężną, Minister Sprawiedliwości, na wniosek ukaranego, zarządza usunięcie odpisu wyroku sądu dyscyplinarnego z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie zapadł przeciwko ukaranemu inny, choćby nieprawomocny, wyrok skazujący na karę dyscyplinarną. Odpisu wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego kary: pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii, skreślenia z wykazu asesorów notarialnych oraz skreślenia z listy aplikantów notarialnych nie usuwa się.”;

6) uchyla się art. 67;

7) art. 68 otrzymuje brzmienie:

„Art. 68. § 1. Notariusz, asesor lub aplikant notarialny, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach zawodowych przez sąd dyscyplinarny. Postanowienie w tym przedmiocie wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek

Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy. Termin wydania postanowienia wynosi czternaście dni od dnia wpływu sprawy lub wniosku. Przed wydaniem postanowienia sąd dyscyplinarny wysłuchuje notariusza, asesora lub aplikanta notarialnego, jeżeli stawił się na posiedzenie, oraz Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcę.

- § 2. Na postanowienie sądu dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 1, notariuszowi, asesorowi lub aplikantowi notarialnemu, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, prezesowi rady właściwej izby notarialnej oraz Rzecznikowi Dyscyplinarnemu albo jego zastępcy przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się w terminie siedmiu dni od daty doręczenia odpisu postanowienia. Zażalenie nie wstrzymuje wykonania postanowienia.
- § 3. Tymczasowe zawieszenie w czynnościach zawodowych ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.
- § 4. W przypadku skazania notariusza na karę dyscyplinarną pozbawienia prawa prowadzenia kancelarii zawieszenie w czynnościach zawodowych ustaje z chwilą uprawomocnienia się decyzji Ministra Sprawiedliwości w przedmiocie odwołania notariusza ze stanowiska.”;

8) uchyla się art. 69 i 70;

9) w art. 78 w pkt 1 lit. d otrzymuje brzmienie:

„d) skreślenie z wykazu asesorów notarialnych, w stosunku do asesorów notarialnych, oraz skreślenie z listy aplikantów notarialnych, w stosunku do aplikantów notarialnych,”.

Art. 38. W ustawie z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji (Dz. U. Nr 133, poz. 882, z późn. zm.⁹⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) po art. 33 dodaje się art. 33a w brzmieniu:

„Art. 33a. Do aplikantów i asesorów komorniczych stosuje się przepisy o odpowiedzialności dyscyplinarnej komorników z następującymi zmianami:

1) karami dyscyplinarnymi są:

a) upomnienie,

b) nagana,

c) kara pieniężna do wysokości określonej w art. 72 ust. 1 pkt 3,

d) skreślenie z wykazu asesorów komorniczych lub skreślenie z listy aplikantów Komorniczych,

2) ukarany karą nagany lub karą pieniężną nie może być powołany na stanowisko komornika w ciągu roku od dnia uprawomocnienia się orzeczenia, a ukaranemu karą pieniężną nie można ponadto w ciągu tego okresu zlecić wykonywania czynności, o których mowa w art. 30 ust. 2 i art. 33 ust. 1 i 2,

3) wykonanie kar dyscyplinarnych wymienionych w pkt 1 lit. d należy odpowiednio do organu powołującego na stanowisko asesora komorniczego oraz organu uprawnionego do dokonywania wpisu na listę aplikantów komorniczych.”;

2) w art. 71 pkt 5 otrzymuje brzmienie:

„5) nieuzasadnioną przewlekłość w podejmowaniu czynności,”;

3) w art. 72:

a) w ust. 1 pkt 3 otrzymuje brzmienie:

„3) kara pieniężna do pięciokrotnej wysokości przeciętnego wynagrodzenia miesięcznego,”,

b) uchyla się ust. 3,

c) ust. 4 otrzymuje brzmienie:

„4. Wydalenie ze służby komorniczej pociąga za sobą niemożność ponownego powołania na stanowisko komornika, a skreślenie z wykazu asesorów komorniczych lub skreślenie z listy aplikantów komorniczych, odpowiednio niemożność powołania na stanowisko asesora komorniczego lub wpisu na listę aplikantów komorniczych.”,

d) ust. 5 otrzymuje brzmienie:

„5. Kary, o których mowa w ust. 1 pkt 1-3, ulegają zatarciu po upływie 3 lat od dnia uprawomocnienia się wyroku sądu dyscyplinarnego, jeżeli komornik, asesor lub aplikant komorniczy nie zostanie w tym czasie ukarany lub nie zostanie wszczęte przeciwko niemu postępowanie dyscyplinarne. Kary dyscyplinarne: wydalenia ze służby komorniczej, skreślenia z wykazu asesorów komorniczych, skreślenia z listy aplikantów komorniczych nie ulegają zatarciu.”;

4) uchyla się art. 73;

5) art. 74 otrzymuje brzmienie:

- „Art. 74. 1. Minister Sprawiedliwości, występując z żądaniem wszczęcia postępowania dyscyplinarnego, może zawiesić komornika, asesora lub aplikanta komorniczego w czynnościach.
2. Na decyzję Ministra Sprawiedliwości, o której mowa w ust. 1, przysługuje zażalenie do sądu dyscyplinarnego w terminie siedmiu dni od daty jej doręczenia.
  3. Komornik, asesor lub aplikant komorniczy, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, może być tymczasowo zawieszony w czynnościach przez sąd dyscyplinarny. Postanowienie w tym przedmiocie wydaje sąd dyscyplinarny z urzędu bądź na wniosek Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcy. Termin wydania postanowienia wynosi czternaście dni od dnia wpływu sprawy lub wniosku. Przed wydaniem postanowienia sąd dyscyplinarny wysłuchuje komornika, asesora lub aplikanta komorniczego, jeżeli stawił się na posiedzenie, oraz Rzecznika Dyscyplinarnego albo jego zastępcę.
  4. Na postanowienie sądu dyscyplinarnego, o którym mowa w ust. 3, komornikowi, asesorowi lub aplikantowi komorniczemu, przeciwko któremu toczy się postępowanie dyscyplinarne, karne lub o ubezwłasnowolnienie, prezesowi rady właściwej izby komorniczej oraz Rzecznikowi Dyscyplinarnemu albo jego zastępcy przysługuje zażalenie. Zażalenie wnosi się w terminie siedmiu dni od daty doręczenia odpisu postanowienia. Zażalenie nie wstrzymuje wykonania postanowienia.
  5. Zawieszenie w czynnościach, o którym mowa w ust. 1, i tymczasowe zawieszenie w czynnościach

ustaje z chwilą prawomocnego zakończenia postępowania dyscyplinarnego, chyba że sąd dyscyplinarny uchylił je wcześniej.”;

6) uchyla się art. 75;

7) art. 76 otrzymuje brzmienie:

„Art. 76. 1. Wykonanie kar dyscyplinarnych należy do rady właściwej izby komorniczej.

2. Wykonanie kary wydalenia ze służby komorniczej należy do Ministra Sprawiedliwości.”;

8) uchyla się art. 77 i 78.

Art. 39. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych (Dz. U. Nr 98, poz. 1070, z późn. zm.¹⁰⁾) wprowadza się następujące zmiany:

1) w art. 18 w § 1 po pkt 3 kropkę zastępuje się przecinkiem i dodaje się pkt 4 w brzmieniu:

„4) wydział dyscyplinarny (sąd dyscyplinarny) – do rozpoznawania spraw dyscyplinarnych w pierwszej instancji i innych spraw, powierzonych temu sądowi na podstawie odrębnych przepisów.”;

2) w art. 29 w § 1 uchyla się pkt 7;

3) w art. 31 w § 1 uchyla się pkt 7;

4) w art. 34 uchyla się pkt 5;

5) w art. 37 § 4 otrzymuje brzmienie:

„§ 4. W razie stwierdzenia uchybienia w zakresie sprawności postępowania sądowego, Minister Sprawiedliwości oraz prezesi sądów mogą zwrócić na nie, na piśmie, uwagę i żądać usunięcia skutków tego uchybienia. Sędzia, którego dotyczy zwrócona uwaga, może w terminie siedmiu dni złożyć pisemne zastrzeżenie do organu, który zwrócił

uwagę, co nie zwalnia go od obowiązku usunięcia skutków uchybienia. Czynności tych nie można podjąć po upływie trzech lat od chwili stwierdzenia uchybienia.”;

6) w art. 107 po § 2 dodaje się § 3 w brzmieniu:

„§ 3. Zasady i tryb postępowania dyscyplinarnego oraz wykonania kar dyscyplinarnych określa odrębna ustawa.”;

7) uchyla się art. 108;

8) w art. 109 uchyla się § 2 i 5;

9) art. 110 otrzymuje brzmienie:

„Art. 110. W sprawach, o których mowa w art. 37 § 4a, w art. 75 § 2 pkt 3 oraz w art. 80, właściwym do orzekania jest sąd dyscyplinarny.”;

10) uchyla się art. 111-119;

11) art. 120 otrzymuje brzmienie:

„Art. 120. W razie rozwiązania lub wygaśnięcia stosunku służbowego sędziego w toku postępowania dyscyplinarnego, postępowanie to toczy się nadal. Jeżeli obwiniony podjął pracę w urzędzie państwowym, Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, adwokaturze lub jako radca prawny albo notariusz, sąd dyscyplinarny przesyła odpis wyroku odpowiednio temu urzędowi, Prezesowi Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa, Naczelnej Radzie Adwokackiej lub Krajowej Radzie Radców Prawnych albo Krajowej Radzie Notarialnej.”;

12) uchyla się art. 123;

13) art. 124 otrzymuje brzmienie:

„Art. 124. Po upływie pięciu lat od uprawomocnienia się wyroku sądu dyscyplinarnego wymierzającego karę przewidzianą w art. 109 § 1 pkt 1-4 bądź odstępującego od jej wymierzenia Minister Sprawiedliwości zarządza

usunięcie wyroku z akt osobowych, jeżeli w tym okresie nie wydano przeciwko ukaranemu innemu, choćby nieprawomocnego, wyroku skazującego na karę dyscyplinarną.”;

14) uchyla się art. 125-128;

15) w art. 129:

a) § 2 otrzymuje brzmienie:

„§ 2. Sąd dyscyplinarny, wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo umyślne, z urzędu zawiesza sędziego w czynnościach służbowych, a wydając uchwałę zezwalającą na pociągnięcie sędziego do odpowiedzialności karnej za przestępstwo nieumyślne, może z urzędu zawiesić sędziego w czynnościach służbowych.”,

b) po § 3 dodaje się § 3a w brzmieniu:

„§ 3a. Jeżeli w postępowaniu dyscyplinarnym przeciwko sędziemu orzeczona została kara złożenia sędziego z urzędu, a sąd dyscyplinarny wcześniej nie zawiesił sędziego w czynnościach służbowych, wyrok sądu dyscyplinarnego wywołuje zawieszenie sędziego w czynnościach służbowych, z jednoczesnym obniżeniem do 50% jego wynagrodzenia na czas trwania zawieszenia. Przepis § 3 stosuje się odpowiednio.”;

16) art. 130 otrzymuje brzmienie:

„Art. 130. § 1. Jeżeli sędziego zatrzymano z powodu schwywania na gorącym uczynku popełnienia przestępstwa umyślnego albo jeżeli ze względu na rodzaj czynu dokonanego przez sędziego powaga sądu lub istotne interesy służby wymagają natychmiastowego odsunięcia go od

wykonywania obowiązków służbowych, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości mogą zarządzić natychmiastową przerwę w czynnościach służbowych sędziego aż do czasu wydania uchwały przez sąd dyscyplinarny, nie dłużej niż na miesiąc.

§ 2. Jeżeli sędzia, o którym mowa w § 1, pełni funkcję prezesa sądu, zarządzenie przerwy w czynnościach służbowych należy do Ministra Sprawiedliwości.

§ 3. O wydaniu zarządzenia, o którym mowa w § 1, prezes sądu albo Minister Sprawiedliwości, w terminie trzech dni zawiadamia sąd dyscyplinarny, który niezwłocznie, nie później niż przed upływem terminu, na który przerwa została zarządzona, wydaje uchwałę o zawieszeniu sędziego w czynnościach służbowych albo uchyla zarządzenie o przerwie w wykonywaniu tych czynności. Sąd dyscyplinarny zawiadamia sędziego o posiedzeniu, jeżeli uzna to za celowe.”;

17) art. 131 otrzymuje brzmienie:

„Art. 131. § 1. W przypadkach przewidzianych w art. 37 § 4a lub w art. 75 § 2 pkt 3 oraz w sprawie zawieszenia sędziego w czynnościach służbowych lub uchylenia zarządzenia o przerwie w wykonywaniu czynności, o której mowa w art. 130 § 1, sąd dyscyplinarny wydaje uchwałę po wysłuchaniu Rzecznika Dyscyplinarnego lub jego zastępcy oraz sędziego, jeżeli stawił się na posiedzenie.

§ 2. Na uchwałę odmawiającą uwzględnienia wniosku, o którym mowa w art. 75 § 2 pkt 3, przysługuje zażalenie Krajowej Radzie Sądow-

nictwa oraz kolegium sądu, które złożyło wnioski.

- § 3. Na uchwałę odmawiającą uwzględnienia zastrzeżenia, o którym mowa w art. 37 § 4a, sędziemu przysługuje zażalenie.
- § 4. Na uchwałę o zawieszeniu w czynnościach służbowych sędziemu przysługuje zażalenie, a Rzecznikowi Dyscyplinarnemu lub jego zastępcy – także na uchwałę o uchyleniu zarządzenia o przerwie w wykonywaniu czynności, o której mowa w art. 130 § 2; zażalenie nie wstrzymuje wykonania uchwały.
- § 5. Zażalenie rozpoznaje sąd dyscyplinarny drugiej instancji, a w przypadkach, o których mowa w § 3, ten sam sąd dyscyplinarny w innym równorzędnym składzie.
- § 6. O podjęciu uchwały, o której mowa w § 1-4, zawiadamia się Ministra Sprawiedliwości.”;

18) uchyla się art. 133.

Art. 40. W ustawie z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa (Dz. U. Nr 100, poz. 1082, z późn. zm.¹¹⁾) w art. 2 w ust. 1 uchyla się pkt 6.

Rozdział VIII

Przepisy przejściowe i końcowe

Art. 41. 1. Przepisy ustawy stosuje się do spraw dyscyplinarnych prowadzonych przed dniem jej wejścia w życie, jeżeli ustawa nie stanowi inaczej.

2. Sądy dyscyplinarne oraz rzecznicy dyscyplinarni i ich zastępcy, działający na podstawie przepisów dotychczasowych, wykonują swoje zadania na dotychczasowych zasadach i w dotychczasowym składzie, do czasu zakończenia postępowania lub przekazania sprawy, zgodnie z przepisami art. 42.

Art. 42. 1. Sprawy, w których właściwy rzecznik dyscyplinarny prowadził czynności lub postępowanie dyscyplinarne i do dnia wejścia w życie ustawy nie przedstawiono obwinionemu zarzutu popełnienia przewinienia dyscyplinarnego, przekazuje się niezwłocznie właściwemu zastępcy Rzecznika Dyscyplinarnego.

2. Sprawy, które zostały skierowane do rozpoznania przez sąd dyscyplinarny właściwy według przepisów dotychczasowych, w których nie doszło do rozpoczęcia rozprawy, przekazuje się niezwłocznie sądowi dyscyplinarnemu właściwemu według przepisów ustawy.

3. Sprawy, w których przed dniem wejścia w życie ustawy rozpoczęto rozprawę, toczą się do końca postępowania w danej instancji według przepisów dotychczasowych; w razie jednak konieczności odroczenia rozprawy na czas powyżej dwóch miesięcy, zawieszenia postępowania lub ponownego rozpoznania sprawy albo po zapadnięciu prawomocnego orzeczenia, postępowanie toczy się według przepisów ustawy, a sprawy przekazuje się niezwłocznie właściwemu sądowi.

4. Czynności procesowe dokonane na podstawie przepisów dotychczasowych są skuteczne.

Art. 43. W razie wątpliwości, czy stosować przepisy dotychczasowe czy niniejszą ustawę, stosuje się przepisy niniejszej ustawy.

Art. 44. Ustawa wchodzi w życie po upływie 6 miesięcy od dnia ogłoszenia.

-
- ¹⁾ Niniejszą ustawą zmienia się ustawy: ustawę z dnia 26 maja 1982 r. – Prawo o adwokaturze, ustawę z dnia 6 lipca 1982 r. o radcach prawnych, ustawę z dnia 20 czerwca 1985 r. o prokuraturze, ustawę z dnia 14 lutego 1991 r. – Prawo o notariacie, ustawę z dnia 29 sierpnia 1997 r. o komornikach sądowych i egzekucji, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. – Prawo o ustroju sądów powszechnych, ustawę z dnia 27 lipca 2001 r. o Krajowej Radzie Sądownictwa.
- ²⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426 oraz z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493.
- ³⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 50, poz. 580, Nr 62, poz. 717, Nr 73, poz. 852 i Nr 93, poz. 1027, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 106, poz. 1149, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, z 2003 r. Nr 17, poz. 155, Nr 111, poz. 1061 i Nr 130, poz. 1188, z 2004 r. Nr 51, poz. 514, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889, Nr 240, poz. 2405 i Nr 264, poz. 2641, z 2005 r. Nr 10, poz. 70, Nr 48, poz. 461, Nr 77, poz. 680, Nr 96, poz. 821, Nr 141, poz. 1181, Nr 143, poz. 1203, Nr 163, poz. 1363, Nr 169, poz. 1416 i Nr 178, poz. 1479 oraz z 2006 r. Nr 15, poz. 118, Nr 66, poz. 467, Nr 95, poz. 659 i Nr 104, poz. 708.
- ⁴⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 160, poz. 1083, z 1999 r. Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 60, poz. 701, Nr 120, poz. 1268 i Nr 122, poz. 1318, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, Nr 111, poz. 1194 i Nr 151, poz. 1686, z 2002 r. Nr 74, poz. 676, Nr 121, poz. 1033 i Nr 200, poz. 1679, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 142, poz. 1380 i Nr 179, poz. 1750, z 2004 r. Nr 93, poz. 889, Nr 210, poz. 2135, Nr 240, poz. 2405, Nr 243, poz. 2426 i Nr 273, poz. 2703, z 2005 r. Nr 163, poz. 1363 i Nr 178, poz. 1479 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708.
- ⁵⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067 oraz z 2005 r. Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417.
- ⁶⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 126, poz. 1069 i Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 34, poz. 303, Nr 62, poz. 577 i Nr 202, poz. 2067, z 2005 r. Nr 163, poz. 1361 i Nr 169, poz. 1417 oraz z 2006 r. Nr 104, poz. 708.
- ⁷⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 213, poz. 1802, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256 oraz z 2005 r. Nr 130, poz. 1085, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410 i 1417.
- ⁸⁾ Zmiany tekstu jednolitego wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2003 r. Nr 49, poz. 408, Nr 124, poz. 1152 i Nr 217, poz. 2142, z 2004 r. Nr 62, poz. 577, Nr 147, poz. 1547, Nr 173, poz. 1808 i Nr 202, poz. 2067 oraz z 2005 r. Nr 163, poz. 1361, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1417.
- ⁹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1999 r. Nr 110, poz. 1255, z 2000 r. Nr 48, poz. 554, z 2001 r. Nr 98, poz. 1069 i 1070 i Nr 130, poz. 1452, z 2003 r. Nr 41, poz. 361 i Nr 124, poz. 1152, z 2004 r. Nr 173, poz. 1808, Nr 202, poz. 2067 i Nr 236, poz. 2356 oraz z 2005 r. Nr 183, poz. 1538.
- ¹⁰⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2001 r. Nr 154, poz. 1787, z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, Nr 213, poz. 1802 i Nr 240, poz. 2052, z 2003 r. Nr 188, poz. 1838 i Nr 228, poz. 2256, z 2004 r. Nr 34, poz. 304, Nr 130, poz. 1376, Nr 185, poz. 1907, Nr 273, poz. 2702 i 2703 oraz z 2005 r. Nr 13, poz. 98, Nr 131, poz. 1102, Nr 167, poz. 1398 i Nr 169, poz. 1410, 1413 i 1417, Nr 178, poz. 1479 i Nr 249, poz. 2104.
- ¹¹⁾ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 2002 r. Nr 153, poz. 1271, z 2003 r. Nr 228, poz. 2256 oraz z 2005 r. Nr 169, poz. 1410 i Nr 249, poz. 2104.